

Čís. 12486.

Služební poměry železničních zaměstnanců.

Výnosem ředitelství státních drah, jímž byl zaměstnanec jmenován výpomocným traťmistrem, s tím, že mu bude přiznána stabilisace, vykoná-li včas a úspěšně zkoušku, nebyla mu přiznána stabilisace pod podmínkou, že včas vykoná zkoušku pro traťmistry.

Nárok na stabilisaci v kategorii podúřednické jest zvláštním právním nárokem. Onen výnos, jenž se zmiňuje o budoucí stabilisaci, nemá právní povahu pravotvorného personálního opatření, zakládajícího již nárok (nabyté právo) na stabilisaci v podúřednické kategorii definitivního traťmistra pod podmínkou, že včasné vykoná traťmistrovskou zkoušku, ani právní účinky přiznané personálním opatřením vydaným v mezidobí od 1. ledna 1926 do 9. března 1927 podle § 150 (2) vl. nař. ze dne 5. března 1927 čís. 15 sb. z. a n. Dnem účinnosti tohoto nařízení pozbyl onen výnos platnosti.

(Rozh. ze dne 31. března 1933, Rv I 2114/31.)

Žalobce byl dne 1. dubna 1920 přijat do služeb bývalé Ústecko-Teplické dráhy (zkráceně Ú. T. D.) jakožto provisorní traťmistr. Žalobou, o níž tu jde, domáhal se žalobce na českosl. železničním eráru, by žalovaný byl uznán povinným přiznati žalobci stabilisaci v kategorii traťmistrů se zpětnou platností od 1. července 1925. Procesní soud první stolice žalobu zamítl. Důvody: Výnos ministerstva železnic ze dne 29. dubna 1926 čís. 19217 připustil, aby podúředničtí čekatelé Ú. T. D. byli jmenováni definitivními podúředníky, nebo zřizenci státních drah, jestliže mimo jiných podmínek vykazovali k 1. červenci 1925 započítatelnou služební dobu rovnající se lhůtě stanovené pro t. zv. intimaci výnosem ministerstva železnic ze dne 27. března 1922 čís. 12104, jak tomu nasvědčuje bod 1 a) a druhý odst. bodu 2 výnosu čís. 19217/26. V důsledku toho mohli býti účastni úpravy služebního poměru podle výnosu čís. 19217/26 jenom ti podúředničtí čekatelé bývalé Ú. T. D., kteří přicházeli v úvahu pro zařazení do těch kategorií, které jsou uvedeny ve výnosu min. žel. čís. 12104/22 nebo nanejvýše ještě ve výnosu min. žel. ze dne 10. července 1922 čís. 34802, který je dodatkem k výnosu 12.104/22. V těchto výnosech nemluví se však vůbec o kategorii traťmistrů a z toho důvodu nemohl proto žalobce jen na základě výnosu min. žel. čís. 19217/26 býti jmenován traťmistrem podúředníkem státních drah. Žalobce tudíž nesplnil veškeré podmínky, by mohl býti jmenován definitivním traťmistrem podle výnosu min. žel. čís. 19217/26. V důsledku nové úpravy podle výnosu min. žel. ze dne 23. srpna 1921 čís. 47603 bylo lze počínajíc 1. lednem 1921 přijmouti uchazeče o místa traťmistrů, případně je ustanoviti jen jako úřednické čekatele, statu III a, žalobce však nevyhovoval předpisu o ustanovení úřednickém statu III a, jelikož nemá příslušného předběžného vzdělání (má tři třídy měšťanské školy). Jestliže státní správa železniční jmenovala jiné zaměstnance definitivními traťmistry podúředníky, nemůže to založiti pro žalobce nárok proti železniční správě. Tato chtěla žalobci výměrem ředitelství ze dne 5. března 1927 čís. 1062/3-I vyjítí vstříc a

přiznati mu stabilisaci od 1. července 1925, vykoná-li do 31. srpna 1927 předepsanou zkoušku pro traťmistry. Ač žalobce tomuto požadavku vyhověl — byť ne do 31. srpna 1927, nýbrž bez své viny teprve 10. září 1927 — byl tento úmysl znemožněn železniční správě vládním nařízením ze dne 5. března 1927 čís. 15 sb. z. a n. Nelze naprosto souhlasiti s názorem žalobcovým, že zejména shora uvedený výměr čís. 1062/3-I byl nějakým opatřením ve smyslu § 150 vl. nař. čís. 15/27 sb. z. a n., neboť výměr ten zřejmě byl jen dispozicí, vyjadřující úmysl železniční správy, jak se zařídí ohledně stabilisace žalobcovy. O d v o l a c í s o u d napadený rozsudek potvrdil. D ů v o d y: Rozhodnutí sporu závisí na vyřešení otázky, zda má žalobce po vydání nařízení čís. 15/1927 sb. z. a n. (vyhlášeno 9. března 1927) nárok na stabilisaci (na jmenování definitivním traťmistrem) s účinkem od 1. července 1925 na základě výnosu min. žel. ze dne 29. dubna 1926 čís. 19217-pres./1, pokud se týče, zda je železniční správa povinna splniti to, co bylo žalobci slíbeno vyřízením ředitelství státních drah Praha-Sever ze dne 5. března 1927 čís. 1062/3-I-27; (ředitelství tomu bylo dáno výnosem min. žel. ze dne 16. února 1927 čís. 53981 Pres. 1926 zmocnění, by žalobce byl jmenován traťmistrem č. s. d. — podúředníkem —, a na základě toho byl žalobce jmenován oním vyřízením výpomocným traťmistrem s tím dalším doložením, že mu bude přiznána stabilisace s platností od 1. července 1925, vykoná-li do šesti měsíců, t. j. do 31. srpna 1927 zkoušku pro traťmistry u státních drah předepsanou). S těchto hledisek jest posuzovati odvolací důvody. Pro spor není závažný výnos min. žel. ze dne 23. května 1921 čís. 47603 o přijímacích podmínkách u různých kategorií železničních zaměstnanců, an žalobce byl přijat k Ú. T. D. jako traťmistr-čekatel před vydáním výnosu a byl převzat po sestátnění dráhy státní železniční správou. V tomto bodu lze souhlasiti s odvolatelem, ale na celkové posouzení věci to nemá vlivu. Žalobci odepřeno bylo a odpírá se ustanovení definitivním traťmistrem, ač bylo přislíbeno citovaným vyřízením čís. 1062/27 ředitelství státních drah Praha-Sever, poněvadž po nastoupení platnosti nař. čís. 15/1927 zrušen byl výnos čís. 19217/26 podle ustanovení §§ 62 a 149 nového nařízení a onen slib měl základ jen ve výnosu čís. 19217/26; jen kdyby žalobce byl vykonal zkoušku pro traťmistry státních drah do 1. dubna 1925, mohl by býti jmenován i po vejití nového nařízení v platnost, kteráž podmínka však u žalobce scházela. Netřeba také zkoumati význam citace výnosu čís. 12104/22 ve výnosu čís. 19217/26, ano nelze vůbec již použiti u žalobce předpisu poslednějšího výnosu. Žalobce do vejití nařízení čís. 15/27 v platnost nebyl stabilisován a proto přislíbená stabilisace ve vyřízení čís. 1062/27 není personálním opatřením, které by zůstalo v platnosti podle § 150 nař. čís. 15/27. Ono přislíbení není smluvně převzatý závazek a žalobce z něho práva nenabyl; státní žel. správa stanoví podmínky služebního poměru jednostranně, zaměstnanec nenabývá nároku před skutečným jmenováním z takového všeobecného předpisu. Když nařízení čís. 15/27 stanovilo jiné podmínky a zrušilo předpisy výnosu čís. 19217/26, nemůže se žalobce dovolávati splnění onoho slibu stabilisace ve vyřízení čís. 1062/27; jmenování na podkladě výnosu čís. 19217/26, o které se slib onen opíral, je vzhledem na nařízení čís. 15/27 již nemožné. Tomu

nevadí, že žalobce byl připuštěn ku zkoušce i po vydání nař. čís. 15/27 neboť tím se nezměnila pravidla pro jeho stabilisaci podle nového nařízení.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

Důvody:

Dospěl-li odvolací soud k právnímu závěru, že výnosu ministerstva železnic ze dne 29. dubna 1926 čís. 19217 pres. nelze vůbec u žalobce použití, nemělo pro rozhodnutí sporu významu zabývat se výkladem a významem ustanovení bodu I a) tohoto ministerského výnosu. Dovolací soud schvaluje tento závěr odvolacího soudu, odkazuje ke správným v podstatě důvodům napadeného rozsudku a připomíná k dovolacím vývodům, doličujícím důvod právní mylnosti (§ 503 čís. 4 c. ř. s.), ještě toto: Výnosem ředitelství státních drah Praha-sever ze dne 5. března 1927 čís. 1062/27 byl sice žalobce jmenován výpomocným traťmistrem, avšak o jeho stabilisaci v kategorii traťmistrů se zpětnou platností od 1. července 1925, jejíž přiznání se žalobou domáhá, nebylo tímto výnosem ještě rozhodnuto a dovolání mylně vykládá odst. 4 tohoto výnosu v ten smysl, že prý žalobci byla jím již přiznána stabilisace se zpětnou platností od 1. července 1925 pod výminkou, že vykoná ve stanovené lhůtě zkoušku. Výnos nepraví, že se žalobci přiznává stabilisace pod podmínkou, že vykoná včas zkoušku pro traťmistry, nýbrž že mu bude přiznána stabilisace, vykoná-li včas a úspěšně zkoušku. Právě použitím budoucího času výnos zřetelně vyslovuje, že o jeho stabilisaci bude ještě později rozhodováno a že dává mu jen na vědomí, jak bude později postupováno v případě, když zkoušku včas a s úspěchem vykoná a dále v případě, nevykoná-li zkoušku včas. Dovolání též mylně dovozuje, že jmenování žalobce pouze výpomocným traťmistrem s denním platem 15 Kč 30 h jest prý jen součástí provedení stabilisace v kategorii traťmistrů, neboť nárok na stabilisaci v kategorii podúřednické se zpětnou platností od 1. července 1925, t. j. na ustanovení definitivním traťmistrem jest zvláštním právním nárokem, o němž — jak již předem bylo zdůrazněno — nebylo ve výnosu čís. 1062/27 rozhodnuto, nýbrž měl býti žalobci přiznán teprve po včasném a úspěšném výkonu zkoušky traťmistrovské. Nelze proto výnosu ze dne 5. března 1927 čís. 1062/I/27 pokud se zmiňuje o budoucí stabilisaci žalobcově přiznati právní povahu pravotvorného personálního opatření, zakládajícího již nárok žalobcův (nabyté právo) na stabilisaci v podúřednické kategorii definitivního traťmistra se zpětným účinkem od 1. července 1925 pod podmínkou, že včasně vykoná traťmistrovskou zkoušku, ani právní účinky přiznané personálním opatřením, vydaným v mezidobí od 1. ledna 1926 do 9. března 1927 podle odst. 2 § 150 vlád. nař. ze dne 5. března 1927 čís. 15 sb. z. a n. Podle ustanovení § 149 odst. (1) tohoto vlád. nař. pozbyla dnem účinnosti jeho (§ 150 odst. (1) vl. nař.) platnosti všechna v jiných předpisech obsažená ustanovení o předmětech upravených tímto nařízením, tedy i dřívější výnos ministerstva železnic ze dne 29. dubna 1926 čís. 19.217 pers., upravující služební poměry podúřednických a zřízeneckých čekatelů, které nově byly upraveny vlád. nař. čís. 15/1927 sb. z. a n. (§§ 43 a 62, srov. §§ 133, 134 a j.). Z vyličených

úvah vyplývá závěr, že žalobce nemůže svůj žalobní nárok odvozovati ani z výnosu ministerstva železnic ze dne 29. dubna 1926 čís. 19217 pers., ani z výnosu ředitelství státních drah Praha-sever čís. 1062/I/27 — o něž žalobu opírá, ježto výnosy tyto dříve než jich mohlo býti použito na žalobce, totiž po vykonání traťmistrovské zkoušky, pozbyly platnosti.

Čís. 12487.

Třebaže se vypovídání omezil na námitku, že výpověď jest předčasná, neučiniv námitku proti existenci nájemní smlouvy, nebylo překážky, by se soud nezabýval otázkou, zda jde vůbec o nájemní smlouvu, vzcházely-li o tom pochybnosti ze skutkového přednesu, který sám vypovídající učinil před procesním soudem na vyvrácení námítky předčasnosti výpovědi.

(Rozh. ze dne 31. března 1933, Rv I 450/33.)

Mimosoudní výpověď z nájmu bytu procesní soud prvního stupně k námitkám žalovaného zrušil. Odvolací soud napadený rozsudek potvrdil. **D ů v o d y:** Žalovaný v námitkách proti výpovědi uváděl, že s předchůdci žalobcovými uzavřel dne 1. listopadu 1931 nájemní smlouvu, která byla se strany pronájemců nevypověditelná až do 31. března 1933 a že smlouva ta byla žalobcem převzata. Žalující strana proti tomu výslovně tvrdila, že nájemní smlouva vůbec nevznikla, a dále, že žalovaný při prodeji domu jen prohlásil, že by dosavad užívané místnosti pronajal za činži, která jest uvedena ve výnosové tabulce prodávaného domu, totiž za 20.000 Kč. Také v odvolání snaží se žalující strana dovoditi, že prý první soud nesprávně hodnotil výpovědi slyšených svědků, poněvadž by byl jinak zjistil, že žalovaný chtěl o uzavření nájemní smlouvy s žalobcem jednati teprve po uskutečnění smlouvy tržové. Logickou úvahou z toho plyne, že podle tvrzení žalující strany nebyla vůbec s vypovídáním v nájemním poměru, že vypovídání bytu užívá bez jakéhokoliv právního titulu. Je-li tedy sama vypovídající strana toho mínění, že nájemního poměru tu není, nemůže použití ustanovení § 560 a násl. civ. ř. s., jež právě nájemní poměr předpokládají. **N e j v y š š í s o u d** nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Dovolatel míní, že odvolací soud měl se omeziti při svém rozhodování jen na námitku žalovaného, že výpověď z bytu jest předčasná, ježto nájemní smlouva do 31. března 1933 jest nevypověditelná, a že neměl se zabývati otázkou existence nájemní smlouvy, poněvadž žalovaný v tom směru neučinil námitku, a že překročil meze námítek, když při rozhodnutí vycházel z toho, že mezi stranami k nájmu vůbec nedošlo, třeba že dovolatel sám ve svém dovolání tento názor odvolacího soudu uznává za správný. Odvolací soud právem se zabýval existencí nájmu, ač žalovaná strana ji nepopírala, poněvadž pochybnost o ní vycházela ze skutkového přednesu, který sám dovolatel učinil před procesním sou-